

Būvniecības valsts kontroles birojs

Vadlīnijas

Vides pieejamība un lietošanas drošība

Būtiskās prasības un to izpilde

Vadlīnijas atspoguļo Būvniecības valsts kontroles biroja viedokli par attiecīgo normatīvo aktu mērķiem un uzdevumiem, kā arī apkopo labāko praksi normatīvajos aktos noteikto prasību īstenošanā.

Vadlīnijas nav juridiski saistošas un nav uzskatāmas par oficiālu normatīvo aktu interpretāciju.

Rīga, 2016.gada jūnijs

Būvniecības valsts
kontroles birojs

Saturs

Ievads.....	3
Vispārīgi	3
Vides pieejamība	4
Panduss.....	4
Ietves	5
Lifti.....	5
Ejas (gaiteni) un trepes.....	6
Kāpnes	7
Durvis.....	7
Automašīnu novietnes.....	8
Tualešu telpas.....	9
Citas bezbarjeru sanitārās (higiēnas) telpas.....	10
Lietošanas drošība	11
Aizsardzība no paslīdēšanas un pakļupšanas	11
Aizsardzība pret kritieniem no augstuma.....	12
Aizsardzība no sadursmēm un krītošiem priekšmetiem	12
Stiklotās konstrukcijas	13
Zibensaizsardzība.....	14

Būvniecības valsts
kontroles birojs

Ievads

Šīs vadlīnijas paredzētas ēkām. Citā veida būvēm vadlīnijas prasības pielietojamas, ciktāl tas ir saprātīgi. Visi šajās vadlīnijās dotie izmēri ir jāsaprot kā galīgie izmēri pēc būves pabeigšanas. Ja atbilstoši tehnikas atbilstības līmenim atbilstošajos regulējumos ir norādītas pielāides, tad to izmantošana ir pieļaujama izpildei, bet ne plānošanai.

Vispārīgi

Personu skaits gaitenēs, trepēs un durvīs attiecas uz lielāko sagaidāmo vienlaicīgi esošo personu skaitu, kas bīstamības gadījumā izmantotu attiecīgos gaitenēus, trepes vai durvis. Ja evakuācijas ceļš savieno vairāk nekā trīs stāvus, tad šis sagaidāmais lielākais vienlaicīgi izmantojošo personu skaits aprēķināms no jebkuriem tieši viens virs otra esošiem stāviem.

Ēkām vai ēku daļā, kurām jānodrošina bezbarjeru piekļuve, vismaz vienai ieejai – vai nu galvenajai ieejai, vai tās tiešā tuvumā esošai ieejai, ir jābūt sasniedzamai bez pakāpieniem.

Vertikālai pieejamībai jābūt vai nu trepēm vai rampām (uzbrauktuvēm). Piekļuvei neizbūvētām bēniņu telpām pieļaujamas arī izvelkamās trepes vai kāpnes.

Ēkās vai ēku daļās, kur jānodrošina bezbarjeru pieeja, līmeņa starpību pārvarēšanai jāierīko rampas vai papildus trepēm jāierīko lifti cilvēkiem (kas pieejami ratiņkrēslu izmantotājiem). Ja pārvaramais augstums nav lielāks par 1 stāvu, tad liftu vietā pieļaujamas arī vertikālas celšanas iekārtas.

Balstoties uz ēkas izmantošanas mērķi un lielumu, laukumiem, kas kalpo vides pieejamības nodrošināšanai ēkā un ar to saistītajās āra zonās, papildus vizuālai norāžu sistēmai jābūt aprīkotai arī ar taktīlu vai akustisku norāžu sistēmu, kas apmeklētājiem un klientiem sniedz būtisku informāciju un palīdzību orientēšanās procesā [ēkā un ar to saistītajās āra zonās.

Vides pieejamība

Panduss

Pandusa (uzbrauktuves, slīpne bez pakāpieniem) kvalitātei ir būtiska nozīme, lai tas būtu drošs ratiņkrēslu lietotājam. Pandusam ir jābūt ar stabilu, gludu segumu, aprīkotam ar apmalēm. Ja nepieciešams, pandusu aprīko ar rokturiem, lai līdz minimumam samazinātu risku gūt traumas.

Ēkās, kas izbūvējamas, ievērojot vides pieejamības prasības (ar bezbarjeru piekļuvi), nevajadzētu pieļaut šķērsslīpumu. Slīpuma maiņas vietas pandusā kontrastējoši jānomarķē. Izpildot prasības attiecībā uz brīvo pandusa platumu, jāatceras par tā sašaurinājumu uzstādīto margu dēļ.

Ministru kabineta 30.06.2015. noteikumi Nr.331 "Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 208-15 "Publiskas būves""

- ✓ Ārējās uzbrauktuves, iekštelpu, kā arī viesnīcu un sanatoriju numuros, pandusu kāpums gājēju ceļos nedrīkst pārsniegt 1:20 (5 %).
- ✓ Minimālais pandusa (uzbrauktuves) platums ir 1,2 m. Pandusu (uzbrauktuvi) aprīko ar apmalēm visā to garumā vismaz 0,10 m augstumā. Pandusam (uzbrauktuvei) abās pusēs paredz margas divos līmeņos ar augstumu 0,70 m un 0,90 m no grīdas līmeņa.
- ✓ Ja pandusa (uzbrauktuves) garums pārsniedz 10 m, paredz vismaz vienu atpūtas laukumu, bet ne retāk kā ik pēc 6 m. Atpūtas laukuma minimālais garums ir 1,20 m, ja šajā vietā uzbrauktuve maina virzienu, atpūtas laukuma garums nav mazāks par 1,50m.

Atbilstošs slīpums.

Neatbilstošs slīpums.

Ietves

Projektējot un izbūvējot ietves, ievēro vides pieejamības prasības.

Ietvēm ir jābūt ar gludu un jebkuros laikapstākļos neslīdošu segumu. Cilvēkiem ar redzes traucējumiem ir svarīgi skaidri saprast, kur atrodas šķēršļi un brauktuves mala. To var risināt ar kontrastējošiem segumiem, vai ar citas faktūras segumiem. Brauktuves un ietves savienojumam gājēju ceļos jābūt kvalitatīvam un vienā līmenī ar brauktuvi.

Ministru kabineta 30.04.2013. noteikumi Nr.240 "Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi"

Gājēju celiņi atbilst šādām vides pieejamības prasībām:

- ✓ gājēju celiņa platums – ne mazāks par 1,2 m, tā iesegums – no cieta un jebkuros laikapstākļos neslīdoša materiāla;
- ✓ gājēju celiņa robeža ir skaidri saskatāma un sataustāma, pielietojot marķējumu, atšķirīgas krāsas vai reljefa iesegumu.

Gājēju pārejas projektē, paredzot:

- ✓ racionālu uzbrauktu vju izvietojumu pie ielu krustojumiem;
- ✓ bīstamās vietās atšķirīgus ieseguma materiālus, kas uztverami arī cilvēkiem ar redzes traucējumiem;
- ✓ luksoforu aprīkojumu ar brīdinošiem skaņas signāliem;
- ✓ gājēju pāreju apgaismojumu;
- ✓ kontrastējošas krāsas marķējumu.

Ar kontrastējošu segumu.

Bez kontrastējošas krāsas marķējuma.

Lifti

Publiskās būvēs, kas ir augstākas par vienu stāvu, visu stāvu apkalpošanai paredz vismaz vienu pasažieru liftu vai izmanto citu risinājumu, kas būtu piemērots personām ar invaliditāti patstāvīgai lietošanai. Lifta kabīnes un lifta šahtas durvīm jāveras horizontāli, tām ir jābūt

Būvniecības valsts
kontroles birojs

pašatverošām bīdāmām durvīm ar brīvo platumu, kas pietiekams iebraukšanai ar ratiņkrēsliem (vismaz 0,90 m). Liftu priekšlaukumus projektē bez sliekšņiem.

Izvēloties alternatīvu risinājumu liftam, jāņem vērā, ka pacēlāji nav paredzēti intensīvai lietošanai, kā arī to darbības ātrums ir ievērojami lēnāks. Pacēlājam jābūt aprīkotam ar stabilu platformu. Ņemot vērā to, ka aizvien biežāk cilvēki ar būtiskiem kustību traucējumiem izvēlās pārvietoties elektriskajos ratiņkrēslos, kuri ir ievērojami smagāki, pacēlāja minimālajai kravnesībai jābūt 230 kg.

Ministru kabineta 30.06.2015. noteikumi Nr.331 "Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 208-15 "Publiskas būves""

- ✓ minimālie lifta kabīnes izmēri neatkarīgi no stāvu skaita būvē ir 1100 mm x 1400 mm (laukums 1,54 m²);
- ✓ Lifta kabīnē nodrošina audio informāciju par lifta darbību (stāvs, kurā lifts atrodas, braukšanas virzienu);
- ✓ Lifta izsaukuma pogas un vadības paneļa pogu apzīmējumu nodrošina Braila rakstā vai taktīlā veidā.

Ejas (gaitēņi) un trepes

Būtiski ir nodrošināt kontrastus stabiem, durvju ailām u.tml. Tādā veidā cilvēki ar redzes traucējumiem spēj viegli orientēties telpās.

Ministru kabineta 30.06.2015. noteikumi Nr.331 "Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 208-15 "Publiskas būves""

- ✓ būves ieejas un telpas aprīko ar labi uztveramām (kontrastējošām un labi izgaismotām) zīmēm un norādēm atbilstoši vadlīnijām par vides pieejamību;
- ✓ evakuācijas ceļos durvīm, kā arī grīdām un citām apdares virsmām jābūt savstarpēji kontrastējošām.

Savstarpēji kontrastējoši elementi.

Bez kontrastējošiem elementiem

- ✓ Galvenajām ejām (gaitēņiem) jābūt vismaz 1,2 m platām.

Būvniecības valsts
kontroles birojs

Kāpnes

Pakāpienu un citu līmeņu maiņu marķēšana cilvēkiem ar redzes traucējumiem būtiski palīdz orientēties vidē, līdz ar to samazina iespēju paklupt un gūt traumas.

Ministru kabineta 30.06.2015. noteikumi Nr.331 "Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 208-15 "Publiskas būves""

- ✓ līmeņu maiņu pandusa sākumā un beigās, kā arī kāpņu pirmo un pēdējo pakāpienu marķē ar spilgtu kontrastējošu (dzeltenu vai uz gaiša fona – tumšu) ne mazāk kā 5 cm platu svītru visā kāpņu vai pandusa platumā.

Ar kontrastējošu marķējumu.

Bez kontrastējošas krāsas marķējuma.

Vispārpieejamās vietās laukumi pirms un zem podestiem, kāpnēm, rampām, slīpām būvkonstrukcijām u.tml. ar brīvo augstumu, kas mazāks par **2,10 m**, ir jānorobežo tā, lai novērstu traumēšanās iespēju neapzināti paejot apakšā.

Durvis

Minimālajam atvērtu durvju brīvajam platumam vajadzētu būt vismaz 90 cm. Ārējo durvju sliekšņa augstums nedrīkst pārsniegt 15 mm.

Durvju izmantojamam platumam jābūt vismaz 80 cm, divdaļīgajām durvīm tas attiecas uz veramo durvju daļu.

Durvju cauriešanas zonas izmantojamajam brīvajam augstumam ir jābūt vismaz 2,00 m.

Tualešu durvīm jāveras uz āru, ja to platība ir mazāka par 1,80 m².

Durvis evakuācijas ceļos

Publiskās telpas ir jābūt vismaz divām, vienai no otras pietiekami tālu esošām evakuācijas izejām, kas ved uz evakuācijas ceļu.

Durvīm publiski pieejamās vietās, kā arī durvīm, ko izmantotu evakuācijas gadījumā, ir jāveras evakuācijas virzienā, viegli un bez jebkādiem palīg līdzekļiem.

Ēkās vai to daļās, kur lietotāji parasti nepārzina izvietojuma situāciju (izstāžu zālēs, iepirkšanās centros, iestādēs un citās būvēs, kas pieejamas sabiedrībai un kur ir intensīva cilvēku kustība), durvīm evakuācijas ceļos jābūt ar rokturi, uz kuru iedarbojoties ar spēku, durvis tiek atvērtas (tā saucamais panikas durvju rokturis), lai pa tām evakuācijas situācijā varētu iet liels cilvēku skaits (vairāk kā 100 cilvēku).

Papildu prasības bezbarjeru durvīm (durvīm, kas atbilst vides pieejamības prasībām)

Durvīm normālā darbībā ir jābūt viegli izmantojamām arī personām ar fiziskiem ierobežojumiem (piem., U-veida rokturi, durvju atvēršana ar pievadmechānismu, pašaizvēršanās, atvēršanas vadība ugunsgrēka gadījumā).

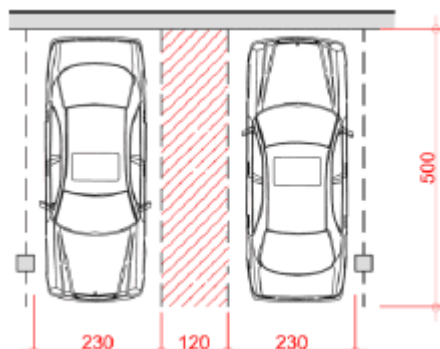
Rotējošām durvīm un turniketiem ir jābūt bezbarjeru apejamiem un apbraucamiem. Automātiskajām durvīm jāatveras laicīgi un jāizveras ar novilcināšanos. Pirms automātisko durvju vēršanās zonas ierīkojama taktila uzmanības pievēršanas zona.

Automašīnu novietnes

Svarīgi, lai autostāvvietas segums ir gluds un neslīdošs. Stāvvietai jābūt vienā līmenī, nedrīkst paredzēt izkāpšanas zonu citā līmenī nekā pati stāvvietā, piemēram, uz ietves vai kāda cita paaugstinājuma. Stāvvietai jābūt vismaz 3.5 m platai, ja tā būs šaurāka, cilvēkam nav vietas, kur novietot ratiņkrēslu izkāpjot vai iekāpjot automašīnā. Autostāvvietu jāierīko pēc iespējas tuvāk ēkas galvenajai ieejai, kā arī ceļam no stāvvietas līdz ieejai jābūt bez šķēršļiem (apmalēm, stāvēm uzbrauktuvēm).

Ministru kabineta 30.04.2013. noteikumi Nr.240 "Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi"

- ✓ automašīnu novietnēs publiskajā ārtelpā un pie publiskām ēkām paredz speciālas ne mazāk kā 3,5 m platas autostāvvietas personām ar īpašām vajadzībām.

Divas bezbarjeru stāvvietas ar kopīgu laukumu izkāpšanai/iekāpšanai

Parkošanās vietas ar nodrošinātu vides pieejamību (bezbarjeru stāvvietā) kopējo platumu veido 2,30 m auto novietošanai un 1,20 m izkāpšanai/iekāpšanai vienā no pusēm.

Ja blakus izvietotas 2 bezbarjeru stāvvietas, tad pietiek ar vienu kopēju laukumu izkāpšanai/iekāpšanai.

- ✓ autostāvvietas, kas paredzētas personām ar īpašām vajadzībām, izvieto vistuvāk ieejai objektā.

Būvniecības valsts
kontroles birojs

- ✓ ja pie publiskās ēkas paredzēts veidot vairāk nekā 10 autostāvvietu, personām ar īpašām vajadzībām paredz vismaz vienu autostāvvietu no katrām 20 autostāvvietām. Ja pie publiskās ēkas paredzēts mazāk par 10 autostāvvietām, personām ar īpašām vajadzībām paredz vismaz vienu autostāvvietu.

Mehānisko transportlīdzekļu stāvvietu laukumam un piebraucamo ceļu platumam ir jābūt atbilstošam novietojamo auto veidam un izvietojumam. Bezbarjeru stāvvietas veido pēc iespējas horizontāli (bez slīpuma) un attiecīgi apzīmē.

Parkošanās vietu minimālie indikatīvie izmēri vieglajiem auto

Parkošanās vieta	Perpendikulāri	Slīpi		Gareniski
		60°	45°	
Parkošanās vietas leņķis	90°	60°	45°	0°
Parkošanās vietas lielums	2,50 m × 5,00m	2,50 m × 5,00m		2,30 m × 6,00m
Bez barjeru parkošanās vietas lielums	3,50 m × 5,00 m	3,50 m × 5,00m		3,50 m × 6,50 m
Novietošanas laukuma platums	6,00 m	4,50m	3,50 m	3,00 m

Tualešu telpas

Tualetes, kas paredzēta ratiņkrēslietotājiem, ir jābūt pareizi aprīkotas un ar pareizu sanitāro iekārtu izvietojumu. Bieži, plašā telpā nepareizi izvietojot klozetpodu, izlietni vai rokturus, tualeti nav iespējams lietot.

Ministru kabineta 30.06.2015. noteikumi Nr.331 "Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 208-15 "Publiskas būves""

- ✓ tualetes kabīnes minimālo platumu projektē ne mazāku par 0,9 m, bet garumu – ne mazāku par 1,5 m. Ja skalojamā kaste ierīkota sienā un telpas durvis veras uz āru, tualetes telpas vai kabīnes garumu var samazināt, bet tas nedrīkst būt mazāks par 1,2 m;
- ✓ publiskā ēkā ierīko vismaz vienu tualetes telpu, kas ir pieejama ratiņkrēslu lietotājiem, ja būvē ir nodrošināta piekļuve tai no jebkuras vietas (telpas, stāva);
- ✓ ratiņkrēslu lietotājiem paredzētās tualetes telpas minimālais platums ir 1,6 m, bet minimālais garums – 2,2 m;
- ✓ tualetes telpās klozetpodu izvietoj tā, lai vienā vai abās pusēs 0,80 m platumā būtu brīva piekļuve ratiņkrēslu lietotājam. Klozetpoda priekšā paredz brīvu manevrēšanas laukumu 1,50 m diametrā;
- ✓ ratiņkrēslu lietotājiem paredzētajā tualetes telpā paredz palīdzības pogu (1,20 m augstumā no grīdas līmeņa), lai persona ar invaliditāti nepieciešamības gadījumā var izsaukt palīdzību, kā arī piemērotu palīgaprīkojumu atbilstoši vadlīnijām par vides pieejamību.

Būvniecības valsts
kontroles birojs

Citas bezbarjeru sanitārās (higiēnas) telpas

Citas bezbarjeru sanitārās telpas (dušas, vannas, pārtīšanas galds) attiecībā uz to lielumu un aprīkojumu jāizveido tā, lai to lietošana personām ratiņkrēslos būtu pēc iespējas vienkārša. Lai varētu izmantot sanitārās (higiēnas) telpu, tai grīdas brīvajā laukumā jāietver nepieciešamais apgrīšanās aplis ar diametru vismaz 1,5 m. Zem pārtīšanas galdiņiem jāvar pabraukt un tie nedrīkst vairāk par 20 cm iesniegties kustības laukumā (aplī).

Jābūt nepieciešamajiem atbalsta un turēšanās rokturiem. Durvis nedrīkst vērties uz iekšu un tām jābūt atbloķējamām (atveramām) no ārpuses ārkārtas situācijās.

Lietošanas drošība

Aizsardzība no paslīdēšanas un pakļupšanas

Pieejai būvēm, kā arī ejām (gaiteniem), trepēm un rampām publiski pieejamās zonās jābūt līdzenām, nostiprinātām un izturīgām (nesalūstošām uzkāpjot) un ar lietošanas mērķim atbilstoši pietiekami neslīdošu virsmu.

Publiski pieejamās zonās ejās (gaitēnos), koridoros, kā arī trepju podestos (laukumos) nav pieļaujamas spējas iešanai domātās virsmas līmeņa maiņas vai izolēti pakāpieni.

Jāizvairās no sliekšņiem un durvju atdurēm. Vajadzīgie sliekšņi un durvju atdures nedrīkst pārsniegt 2 cm (augstumu). Durvīm, attiecībā uz kurām ir noteiktas prasības par trokšņa un siltuma aizsardzību, sliekšņi un atdures nedrīkst pārsniegt 3 cm (augstumu). Tomēr sekojošās situācijās durvīm drīkst būt augstāki sliekšņi un atdures:

- ✓ durvis uz ārtelpu, kā balkoniem, terasēm, lodžijām utt., ja nav prasības attiecībā uz vides pieejamību (bezbarjeru izbūvi);
- ✓ durvīm uz tehniskām telpām (piemēram, uz eļļas glabāšanas telpām).

Trepes

Vienā trepju laidienā visā tā garumā pakāpieniem jābūt vienādā augstumā un kāpšanas virzienā vienādi dziļiem. Pakāpienu augstumam un dziļumam jāatbilst tabulā 3 norādītajiem izmēriem.

Tabula: Pakāpienu augstums un dziļums

Trepju veids	Maksimālais pakāpiena augstums, cm	Mazākais pakāpiena dziļums, cm
Galvenās trepes		
Galvenās trepes, izņemot dzīvokļos	18	27
Trepes dzīvokļos	20	24
Palīgtrepes	21	21

Galvenajās trepēs lielākais pēc 20 pakāpieniem jāierīko podests (trepju laukums). Ja podests ir ar virziena maiņu, tad tā izmēram (dziļumam) jāatbilst vismaz trepju brīvajam, iešanai izmantojamam platumam.

Galvenajām trepēm ar liektu kāpšanas virzienu 20 cm attālumā no trepju laidiena iekšējā norobežojuma (aizsargnožogojums pret kritienu no augstuma vai siena, neņemot vērā margas) pakāpiena dziļumam jābūt vismaz 15 cm, dzīvokļu trepēs pietiek ar 12 cm. Bezbarjeru ēkās vai ēku daļās galvenajām trepēm (izņemot trepes dzīvokļos) jābūt taisnām, bez lokveida virziena maiņas.

Bezbarjeru ēkās vai ēku daļās viena trepju laidiena vismaz pirmais un pēdējais pakāpiens visā trepju platumā pakāpienu priekšējā malā ir kontrastējoši jāmarķē. Pirms uz leju vedošām

Būvniecības valsts
kontroles birojs

trepēm, izņemot, ja tās ir iebūvētas īpašā atdalītā trepju telpā, jābūt izvietotam taktili sajūtamam uzmanības pievēršanas laukumam (zonai).

Bezbarjeru ēkās vai ēku daļās margām trepju sākumā un beigās ir jāsniedzas pāri par 30 cm pirmā un pēdējā pakāpiena malai, ja nepieciešams arī sāniski aiz stūra. Ja marga ir novietota par 1 m lielākā augstumā, tad ir jāuzstāda otra marga 75 cm augstumā.

Aizsardzība pret kritieniem no augstuma

Norobežojumi pret kritieniem no augstuma

Visām ēkas parastajā izmantošanā pieejamajām vietām ar līmeņa starpību 60 cm un vairāk, kur pastāv kritiena no augstuma iespēja, taču obligāti sākot ar 1,00 m augstumu, jābūt ar norobežojumu pret kritieniem no augstuma. Tādi norobežojumi nav vajadzīgi, ja tas būtu pretrunā izmantošanas mērķim (piem., iekraušanas/izkraušanas rampas, peldbaseini).

Bērnu dārzos, skolās un līdzīgās iestādēs, kas domātas bērniem līdz 10 gadu vecumam, logi, no kuriem kritiena augstums pārsniegtu 2,00 m, būtu jāaprīko ar drošināšanu pret atvēršanu, ko veic bērni.

Šahtām, izkāpšanas un līdzīgiem atvērumiem ir jābūt nosegtiem ar drošu un izturīgu pārsegumu. Šādi pārsegumi publiski pieejamās vietās ir jānodrošina pret neatļautu atvēršanu, ja vien tas jau nav izslēgts pārseguma masas dēļ.

Prasības nožogojumiem pret kritieniem no augstuma

Nožogojuma augstumam jābūt vismaz 1,00 m, ja kritiena augstums > 12 m, tad vismaz 1,10 m. Dzīvokļu trepēm marga var būt 90 cm. Ja ir vismaz 20 cm plats parapets, tad tā (nožogojuma) augstumu var samazināt par pusi no parapeta platuma, taču jebkurā gadījumā nožogojuma augstumam jābūt vismaz 85 cm.

Trepju margu (virs trepju laidiena) apakšējā daļa ir jāizveido tā, lai starp margu apakšu un pakāpieniem nevarētu dabūt cauri kubu, kura mala ir 12 cm vai lielāka. Ja margas ir blakus pakāpieniem, tad to apakšējā daļa ir jāizveido tā, lai starp margu apakšējo malu un pakāpieniem nevarētu izstumt kubu, kura mala ir lielākais 7,5 cm. Pie tam brīvā horizontālā distance starp norobežojumu (margu) un trepēm nedrīkst pārsniegt 3 cm. Ja pakāpieni domāti sēdēšanai, brīvā horizontālā distance nedrīkst pārsniegt 12 cm. Šīs prasības var līdzīgi piemērot arī citos gadījumos, kad norobežojumi ir horizontāli atbīdīti.

Iepriekš minētās prasības var neievērot, ja ievērojot ēkas izmantošanas veidu, tur nav paredzēta bērnu klātbūtne (piem., ēku daļās, kuras ir pieejamas tikai darbiniekiem). Šādos gadījumos pietiek ar augšējo un vidējo margu.

Aizsardzība no sadursmēm un krītošiem priekšmetiem

Stiklojumi un stikla durvis bez pretkritiena aizsardzības funkcijas

Sekojošiem elementiem jābūt no drošības stikla (rūdīta vai laminētā drošības stikla) :

Būvniecības valsts
kontroles birojs

- ✓ Durvīm un iestiklojumiem durvīs līdz 1,5 m augstumam virs grīdas (stāvēšanas) līmeņa,
- ✓ Vertikāliem stiklojumiem (piemēram, stikla sienām) gar iešanai paredzētām virsmām, līdz 85 cm virs grīdas,
- ✓ Vertikāliem stiklojumiem (piem., stikla sienām) gar iešanai paredzētām virsmām, ja ekās iespējama cilvēku drūzma, tad līdz 1,5 m virs grīdas (stāvēšanas virsmas).

Publiski pieejamās zonās caurspīdīgas virsmas, kurām varētu uzgrūsties, ir kontrastējoši jāmarķē. Marķējot jāņem vērā iespējamie dažādie apgaismojuma apstākļi (piem., diena un nakts, skats gan no vienas, gan otras puses).

Marķējums nav nepieciešams:

- ✓ stikla durvīm ar rāmja platumu ne mazāku par 10 cm vai
- ✓ stikla virsmām ar kontrastējošu cokola zonu, kas būtu vismaz 30 cm augsta.

Sniega un ledus noslīdēšana, krišana

Slīpām jumtu virsmām nepieciešami būvtehniski risinājumi pret sniega/ledus noslīdēšanu uz publiski pieejamām vietām.

Stiklotās konstrukcijas

Cilvēkiem ar redzes traucējumiem svarīgi skaidri saprast, kurā vietā atrodas kāds šķērslis. Stiklotām virsmām jābūt marķētām ar necaurspīdīgu marķējumu (marķējumu, kuram nespīd cauri gaisma). Marķējums nedrīkst būt caurspīdīgs - matēts, jo cilvēks, kurš redz izplūdušu attēlu, nespēj šādu marķējumu izšķirt uz pārējās telpas fona.

Ministru kabineta 30.06.2015. noteikumi Nr.331 "Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 208-15 "Publiskas būves""

- ✓ Stiklotās norobežojošās konstrukcijas (piemēram, stikla sienas, durvis) projektē vizuāli viegli pamanāmas, tām nodrošina kontrastējošu marķējumu 0,10 m platā joslā visā stiklotās norobežojošās konstrukcijas platumā trīs augstumos no grīdas līmeņa - 1,60 m, 1,40 m un 0,35 m.
- ✓ Bērnu iestādēs un iestādēs personām ar garīga rakstura traucējumiem pie stiklotajām norobežojošajām konstrukcijām ierīko aizsargrežģi līdz 1,2 m augstumam no grīdas līmeņa vai izmanto citu risinājumu, lai novērstu iespēju gūt traumas.

Būvniecības valsts
kontroles birojs

Vides pieejamība un lietošanas drošība

Atbilstošs marķējums

Neatbilstošs (matēts) marķējums.

Horizontālie stiklojumi

Vienslāņa stiklojumiem un izolējošo stiklojumu apakšējiem slāņiem, kuru novirze no horizontāles pārsniedz 15 grādus, (piemēram, stikla jumti, jumta logi un virsgaismas stiklojumi), jābūt no piemērota laminēta drošības stikla vai ar aizsargapriekojumu pret stikla daļu kritieniem.

Zibensaizsardzība

Ēkas jāaprīko ar zibensaizsardzību, ja tās sava lieluma, novietojuma vai veida dēļ ir zibens spēriena apdraudētas vai arī, ja tas ir nepieciešams to lietošanas mērķu vai kultūrvēsturiskās nozīmes dēļ.

No pienākuma aprīkot ar zibensaizsardzības iekārtu ir atbrīvotas ēkas, attiecībā uz kurām veikta riska analīze pierāda, ka zibensaizsardzība nav nepieciešama.

Būvniecības valsts
kontroles birojs

Vides pieejamība un lietošanas drošība

Kontaktinformācija

Būvniecības valsts kontroles birojs

K. Valdemāra iela 157
Rīga LV-1013
(+371) 6701 33 02 | pasts@bvkb.gov.lv | www.bvkb.gov.lv

Metodiskās vadības un informācijas pārvaldības departaments

Metodiskās vadības nodaļa
Dainis Matulis
(+371) 6701 33 47 | dainis.matulis@bvkb.gov.lv